

Lisa 2 Välisvahenditest rahastatavate meetmete puutumus tasakaalus

PE nr	eesmärgi nimetus/ RRF KOM	Valdkond		
2	Rohelisem Eesti	Kliimamuutustega kohanemine ja valmisoleku tõstmine	(b)(iv)	2. kliimamuutustega kohanemine, riskide ennetamine ja katastroofidega toimetulek; suurendada elurikkust, rohelist taristut linnakeskkonnas ja vähendada saastet
2	Rohelisem Eesti	Kliimamuutustega kohanemine ja valmisoleku tõstmine	(b)(iv)	2. kliimamuutustega kohanemine, riskide ennetamine ja katastroofidega toimetulek; suurendada elurikkust, rohelist taristut linnakeskkonnas ja vähendada saastet

4	Sotsiaalsem Eesti	Eesti keel ja lõimumine	vii	soodustada aktiivset kaasamist, et edendada võrdseid võimalusi ja aktiivset osalemist ning parandada tööalast konkurentsivõimet
4	Sotsiaalsem Eesti	Eesti keel ja lõimumine	vii	soodustada aktiivset kaasamist, et edendada võrdseid võimalusi ja aktiivset osalemist ning parandada tööalast konkurentsivõimet
4	Sotsiaalsem Eesti	Eesti keel ja lõimumine	vii	soodustada aktiivset kaasamist, et edendada võrdseid võimalusi ja aktiivset osalemist ning parandada tööalast konkurentsivõimet

4	Sotsiaalsem Eesti	Lapsed ja noored	(v)	edendada eelkõige ebasoodsas olukorras olevate rühmade võrdset juurdepääsu kvaliteetsele ja kaasavale haridusele ja koolitusele alates alusharidusest ja lapsehoiust kuni üld- ja kutsehariduse ja -õppe ning kolmanda taseme hariduseni, samuti täiskasvanuharidusele ja -koolitusele, ning sellise hariduse ja koolituse läbimist, sh hõlbustada kõigile võimalikku õpirännet
4	Sotsiaalsem Eesti	Lapsed ja noored	(v)	edendada eelkõige ebasoodsas olukorras olevate rühmade võrdset juurdepääsu kvaliteetsele ja kaasavale haridusele ja koolitusele alates alusharidusest ja lapsehoiust kuni üld- ja kutsehariduse ja -õppe ning kolmanda taseme hariduseni, samuti täiskasvanuharidusele ja -koolitusele, ning sellise hariduse ja koolituse läbimist, sh hõlbustada kõigile võimalikku õpirännet

	Tervishoid ja sotsiaalkaitse			
--	---------------------------------	--	--	--

statud regionaalse arengu eesmärgiga

		Nimetus/ RRF reformid ja investeeringud
Siseturvalisus	Siseturvalisus	Ennetava ja turvalise elukeskkonna kujundamine/ Kiire ja asjatundlik abi/Kindel sisejulgeolek
Keskkond	Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm	Kliima-eesmärkide elluviimine, välisõhu kaitse ja kiirgusohutus

Rahvastik ja sidus ühiskond	Tõhus kohanemis- ja lõimumispoliitika	Tõhus ja proaktiivne kohanemispoliitika
Rahvastik ja sidus ühiskond	Tõhus kohanemis- ja lõimumispoliitika	Tõhus ja proaktiivne kohanemispoliitika
Rahvastik ja sidus ühiskond	Tõhus kohanemis- ja lõimumispoliitika	Tõhus ja proaktiivne kohanemispoliitika

Siseturvalisus	Siseturvalisus	Ennetav ja turvaline elukeskkond
Rahvastik ja sidus ühiskond	Tugev kodanikuühiskond	Kodanikuühiskonna mõju suurendamine ja arengu toetamine

		PPA kopterid kiirabi- lennuteenuse väljaarendamiseks
--	--	--

Peamised tegevused/ RRF meede/ CO2 meede/ MF programm	Fond	EL toetuse eelarve	Rakendus asutus/ RRF JUHTMINI STEERIUM	Rakendusüksus*	Kas investeer ing?
Päästevõimekuse suurendamine	ÜF	23 000 000	SIM	KIK	Jah
Kliimamuutustest põhjustatud ebasoodsa mõju vähendamine tervisele ja elukvaliteedile Kliimamuutustest põhjustatud ebasoodsa mõju vähendamine biomajandusele ja linnalise elurikkuse suurendamine (tegevused tuleb kohandada vastavalt fondi erieesmärkidele)	ERF	16 210 229	KEM/SIM	KIK	Jah

<i>Kohanemisprogramm ja uussisserändajate nõustamine</i>	ESF	11 620 000	es 01.05.20	RTK	ei
<i>Avalikkuse teavitamine rände-, kohanemis- ja lõimumisteemadel</i>	ESF	6 011 600	KUM	RTK	ei
<i>Uussisserändajate, sh tagasipöördujate, kohanemise toetamine kohalikul tasandil</i>	ESF	4 297 400	KUM	RTK	ei

<p><i>Teenused riskinoortele SPIN, Käitumisoskuste Mäng, Preventure ja kohaliku tasandi võrgustikutööl põhinev koostöömudel</i></p>	<p>ESF</p>	<p>5 168 115</p>	<p>SIM (anname enamus rahasid üle HtM'ile, KuM'ile ja SoM'ile mais 2021)</p>	<p>RTK</p>	<p>ei</p>
<p><i>Laste ja noorte kodanikuühiskonda kaasamine</i></p>	<p>ESF</p>	<p>1 961 098</p>	<p>SIM annab osa vahendeid üle HtM'ile mais 2021)</p>	<p>RTK</p>	<p>ei</p>

	RRF	55 560 000	SIM (kaasnev ateks püsikkulu deks 2022 0,1 m€, 2023 1,8-2,2 m€, 2024 3-3,7 m€, 2025 3,6- 4,4 m€, 2026 3,7- 4,5 m€ SiM haldusala eelarves vahendei d ei ole ja VV kinnitatu d RES 2022+ raames neid ette nähtud ei ole)		
--	------------	-------------------	--	--	--

Investeeringu valdkond	Mõju regionaalarengule	Seonduv juurprobleem
Keskonna infra ja süsteemid	jah	9 (põhiliselt)
Keskonna infra ja süsteemid	jah	6

puudub	jah	4; 8
puudub		
	jah	8
puudub	jah	4

puudub	jah	4; 3; 6
puudub	jah	4; 8

	jah	3
--	-----	---

**Sekkumise kirjeldus tegevuse negatiivse regionaalse mõju leevendamiseks või positiivse mõju tugevdamiseks
(NB! Märkida iga tegevuse/toetuskeemi kohta)**

1. kaudne seos – PÄA tööandjana paikneb ühtlaselt kogu Eestis. Tehnilise varustatuse ja seega töötingimuste parandamine on seotud tööalaste eneseteostusvõimalustega paljudes Eesti piirkondades.
2. ei ole seost
3. kaasaegsete töövahenditega hoiame töötajate tervist ja õnnetusriski, samuti loob see paremad eeldused õnnetusvigastuste ja vigastussurmade vähendamiseks, mis mõjutavad oodatavat ja tervena elatud eluiga. Kaasaegsed päästeautod (sh prototüübina soetatav elektri päästeauto) on vähem keskkonda saastavad ja mõjutavad positiivselt välisõhu kvaliteeti. Riski- ja kriisikommunikatsiooni platvormi kaudu suurendatakse inimeste teadlikkust õnnetusriskidest, mõjutades potentsiaalselt tervena elatud eluiga.
4. Kaudne seos – kaasaegsete päästeautode soetus võimaldab senised vanemad autod võõrandada vabatahtlikele, mis aitab kaasa nende jätkusuutlikkusele ja teeb need atraktiivsemaks.
5. ei ole seost
6. Päästeteenuse kvaliteedist sõltub üldine turvatunne. Samuti on turvatundega vahetult seotud riski- ja kriisikommunikatsiooni keskkonna arendus, mis sisaldab teavet piirkondlikest ohtudest ja käitumisjuhistest.
7. Päästeteenuse kvaliteet ja tehniline varustus on vahetult seotud ettevõtluskeskkonnaga. Päästealasest kaitsest sõltub ka ettevõtete kindlustusmaksete suurus.
8. ei ole seost.
9. Riski- ja kriisikommunikatsiooni keskkonna kaudu saab elanikkond ka ohuteavet ja käitumisjuhiseid KOV korraldatavate elutähtsate teenuste katkestuste kohta. KOV on Päästeametile oluline partner ning päästeteenuste kvaliteet on seotud ka KOV üldise rahulolu ja teenustega.
10. Sekkumine toetab tervikliku ja laia päästevõrgustiku arengut, mis on tihedalt seotud KOV arenguga ja kohaliku elukeskkonnaga. Päästjad on esindatud igas kohalikus omavalitsuses.

SiM soetab PPA kopteritele SAR (search and rescue) kaamerad, mis leiavad kopteritel kasutust üle Eesti.

elama asuvad. See tähendab, et lisaks Harjumaale osutatakse teenust peamiselt nii Ida-Virumaal, Tartumaal kui ka Pärnumaal. Ühtlasi on tagatud teenuse pakkumine e-kanalite kaudu, et tagada teenusele juurdepääs olenemata piirkonnast. Sisuliselt panustab tegevus juurprobleemi 4 "regionaalne ebavõrdsus ühiskonnaelus osalemise ning vaba aja ja haridusega seotud eneseteostusvõimalustes" lahendamisse, see tähendab, et kohanemisprogrammi ning nõustamise abil tõstetakse uussisserändajate teadlikkust ning oskuseid erinevatest võimalustest, kuidas ühiskonnaelus osaleda ning vaba aja ja haridusega seotud eneseteostusvõimalusi realiseerida. Näiteks tutvustatakse vabatahtlikus tegevuses, huvihariduses, elukestvas õppes jms osalemise võimalusi (mh piirkonniti; nt Tartu koolituste puhul keskendutakse just sealsetele näidetele). Kuna uuringud on viidanud, et uussisserändajad on pigem huvitatud ühiskonnas aktiivselt kaasa lööma, tõstab taoline tegevus laiemalt ka piirkonna konkurentsivõimet, st kasvab erinevate kogemuste, oskuste ja teadmistega vabatahtlike panustajate hulk. Seega panustab tegevus pädevuste loomise ja tõstmise kaudu nii mitmekesisemate kui ka uute algatuste tekkele erinevates piirkondades, kuhu uussisserändajad elama asuvad ning lisaks tõstab see mh vastuvõtva kogukonna kultuuriteadlikkust. Tegevused panustavad ka juurprobleem nr 8 "Piirkondlikud erinevused ettevõtetele vajalike oskustega tööjõu kättesaadavuses", kuna nii kohanemisprogrammi kui ka uussisserändajate nõustamine hõlmavad ülevaadet ja nõustamist Eesti tööturust piirkonniti ning töötamise võimalustest. Samuti toetavad SiM tegevused ettevõtjatele vajaliku tööjõu kättesaadavust, nt eesti keele kursuste ja õpetamise kaudu. Alates 01.05.2021 annab SiM tegevused

Kuigi sekkumise "Avalikkuse teavitamine rände-, kohanemis- ja lõimumisteedel" peavastutajaks on KuM, siis on SiM mitmete kavandatavate tegevuste elluviija. Tegevus panustab juurprobleem nr 8 "Piirkondlikud erinevused ettevõtetele vajalike oskustega tööjõu kättesaadavuses". Tegevusel on väga konkreetne regionaalse positiivse mõju tugevdamise komponent ehk tegevus panustab eelkõige piirkondade tugevdamisse ning ettevõtetele vajaliku tööjõu kättesaadavuse toetamise. See tähendab, kuidas just piirkonna vajadustest tulenevalt (tööturg, haridus, sisserändajate profiil jms) tõsta kohaliku omavalitsuse ning erasektori teadlikkust ja suutlikkust toetada uussisserändajate kohanemist. Tõsta vastuvõtva piirkonna (kultuuri)teadlikkust uutest tulijatest ning seeläbi luua erinevaid koostööplatvorme, mis toetaksid just piirkonna arengut. Lisaks toetab konkreetne tegevus erinevate regioonde/piirkondade vahelist koostööd ning parimate praktikate vahendamist ehk need Eesti maakonnad, kus on suurim kokkupuude uussisserändajate kohanemisega toetaksid ka teiste piirkondade teadmisi ning oskusi.

Kuigi sekkumise "Uussisserändajate, sh tagasipöördujate, kohanemise toetamine kohalikul tasandil" peavastutajaks on KuM, siis on SiM mitmete kavandatavate tegevuste elluviija. Kui tegevus "kohanemisprogramm ja uussisserändajate nõustamine" keskendub peamiselt pädevuste tõstmisele, siis tegevus "uussisserändajate, sh tagasipöördujate, kohanemise toetamine kohalikul tasandil" keskendub keskkonna loomisele. Tegevusel on väga konkreetne regionaalse positiivse mõju tugevdamise komponent ehk tegevus panustab eelkõige piirkondade tugevdamisse kohanemise valdkonnas. See tähendab, kuidas just piirkonna vajadustest tulenevalt (tööturg, haridus, sisserändajate profiil jms) tõsta kohaliku omavalitsuse suutlikkust toetada uussisserändajate kohanemist. Kujundada ning pakkuda vajaduspõhiseid avalikke teenuseid, toetada uussisserändajate iseseisvat toimetulekut ning nende piirkonda panustamise potentsiaali rakendada. Tõsta vastuvõtva piirkonna (kultuuri)teadlikkust uutest tulijatest ning seeläbi luua erinevaid koostööplatvorme, mis toetaksid just piirkonna arengut. Lisaks toetab konkreetne tegevus erinevate regioonde/piirkondade vahelist koostööd ning parimate praktikate vahendamist ehk need Eesti maakonnad, kus on suurim kokkupuude uussisserändajate kohanemisega toetaksid ka teiste piirkondade teadmisi ning oskusi.

Riskilaste ja -noorte tegevused panustavad peamiselt juurprobleemidesse nr 3 ja nr 4. Teenused riskinoortele sekkumiste käesoleva perioodi üheks fookuseks on regionaalse kättesaadavuse suurendamine. Viiakse ellu programmid, mille puhul on juba tõendatud nende oodatud mõju ning seeläbi julgus pakkuda neid sihtgrupile laiemalt. Näiteks SPIN-programmi puhul on eesmärgiks tagada kättesaadavus kõigis Eesti maakondades ning selleks kaasatakse täiendavad programmi koordinaatorid Eesti eri piirkondades. Täiendavalt otsime võimalusi, kuidas kaasata KOV ja erasektori rahastust, eriti nendes kohtades, kus on valmisolek tegevuste käivitamiseks olemas, kuid pole praeguse tegevusplaani kohaselt veel jõunud. Ennetustegevuste mõjul on lastel vähem käitumisprobleeme, tulevikus vähem probleeme sõltuvustega, riskikäitumisega ja vaimse tervisega. Need ühtlasi on tihedalt seotud ühiskonnaelus osalemise ja kõigi muude tervisenäitajatega.

Kohaliku tasandi võrgustikutöö põhinev koostöömudel tegeleb juurprobleemiga nr 6 "Regionaalne ebavõrdsus inimeste igapäeva elutingimustes. Oluline roll inimeste turvatunde loomisel ja igapäeva elutingimuste parendamisel on maakondliku ja kohaliku tasandi avaliku sektori tegevusel. Siiani on SiM antud meetme raames jõustanud ja aidanud arendada maakondlikul tasandil turvateemade lahkamist. Uue perioodi raames on see kavas viia KOV ehk kohalikule tasandile. Tegevus on suunitletud muu hulgas turvalisema ruumiloomes oskuste vahetamisele ja arendamisele, et tagada turvalisem elukeskkond. Käesolevalt ei ole kavas uuel perioodil eristada piirkondi vaid

Laste ja noorte kodanikuühiskonda kaasamise tegevus panustab juurprobleemi nr 4 "regionaalne ebavõrdsus ühiskonnaelus osalemise ning vaba ajaga haridusega seotud eneseteostusvõimalustes", täpsemalt seiremõõdikusse "vabatahtlikus tegevuses osalemise määr". Tegevus panustab just noorte ühiskondlikus elus vähese osalemise, madala ühiskondliku teadlikkuse ning väheste ühiskonnaelus kaasärääkimisvõimaluste parandamise, pakkudes toetavaid tegevusi vabaühendustele, kes laste ja noortega tegelevad. Sekkumise elluviimisel kaalume piirkondlike vajadustega arvestamist, võimalusel ja vajadusel rakendame piirkonniti erinevaid alategevusi. Sekkumisega on kavas arendada ka igas maakonnas tegutsevaid konsultante laste ja noorte kaasamismudeli arendamiseks, mis panustab regionaalse ebavõrdsuse leevendamisse.

Tegevused panustavad ka juurprobleem nr 8 "Piirkondlikud erinevused ettevõtetele vajalike oskustega tööjõu kättesaadavuses", sest laste ja noorte kodanikuühiskonda kaasamine võimaldab neil oma esimesi töökogemusi omandada vabatahtliku tegevuse kaudu, mis parandab noorte võimalusi tööturul hakkamasaamisel.

Osa planeeritud meetmetegevustest anname üle HtM'ile mais 2021 (laste ja noorte omaalgatuslike sotsiaalse mõjuga toodete ja teenuste kujundamine kogukondliku elu edendamiseks). SiMile jäävad meetmetegevused:

- „Süsteemse kogukonnapõhise laste ja noorte kaasamismudeli arendamine“;
- „Laste ja noortega tegelevate vabaühenduste kaasamis- ja osalemisoskuste tõstmine“.

Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 eesmärkide saavutamist kavandatakse kolme alavaldkonna kaudu: tervist toetavad valikud, tervist toetav keskkond ja inimkeskne tervishoid.

Kogemused erinevate kriiside ajal, sealhulgas COVID-19 kriisireguleerimine, on näidanud, et esmatasandi arstiabi ja transport kopteriga on kõige paindlikum ja kiirem viis kiiret abi vajavate inimeste abistamiseks. See on eriti oluline, kui on vaja jõuda raskesti ligipääsetavatesse kohtadesse, sealhulgas saartele ja äärealadel elavate inimesteni, et pakkuda neile meditsiinilist abi.

Meditsiinikopteri võimekus annab haiglatele, sh Tallinnas, võimekuse tagada kriitiline ravi patsientidele, kes elavad haiglast kaugemal kui 50 kilomeetrit ja/või reageerida erinevatele sündmustele, sh masskannatanutega sündmused, mis eeldavad kiiret meditsiinilist abi. Lisaks vähendavad oluliselt patsientide või spetsiifilise meditsiinipersonali transpordiks kuluvat aega ääremaadel ja saartel. Meditsiinikopteri võimekuse arendamine suurendab kriitilise ravi kättesaadavust üle Eesti.

Kaasnevateks püsikuludeks 2022 0,1 m€, 2023 1,8-2,2 m€, 2024 3-3,7 m€, 2025 3,6-4,4 m€, 2026 3,7-4,5 m€ SiM haldusala eelarves vahendeid ei ole ja VV kinnitatud RES 2022+ raames neid ette nähtud ei ole.